Poštnina plačana v gotovini.

Štev. 33. V Ljubljani, dne 30. novembra 1927. IX. leto.

NAŠ GLAS

Glasilo Zveze državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

Cena posamezne št. 1·50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega, dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40·—
Polletna naročnina . . . . . „ 20·—
Četrtletna naročnina . . . . . „ 10·—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica štev. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad. — Pošt. ček. rač. št. 11.467.

I.

Vabilo

Podpisana Zveza sklicuje v zmislu sklepa 3. odborove seje z dne 22. novembra t. l.

na nedeljo, 18. decembra 1927

strokovni svet

(čl. 17. pravil)

ki se bo bo vršil v sejni dvorani mestnega magistrata. Začetek ob 9. uri.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnikov.
2. Pregled Zvezinega delovanja v času od 25. sept. do 15. dec. 1927. (Poroča tajnik.)
3. Glavne smernice izpreminjevalnih predlogov, ki jih je stavila Zveza k zakonu o civ. uradnikih in ostalih drž. uslužbencih. (Poroča fin. tajnik gosp. **dr. Stegenšek.**)
4. Določbe predloga finanč. zakona za leto 1928-29 v zvezi z interesi drž. nameščencev. (Poroča tajnik.)
5. O vprašanju bolniškega zavarovanja za drž. nameščence. (Poroča fin. tajnik gosp. **dr. Stegenšek.**)
6. Došli predlogi in nasveti

*

Apeliramo na vse pri Zvezi včlanjene organizacije, da se strokovnega sveta po svojih delegatih zanesljivo in brezpogojno udeleže. Vsaka strokovna (stanovska organizacija) — pristop imajo tudi okrožne skupine — naj pošlje na strokovni svet po enega delegata oziroma namestnika. Namestniki imajo pravico, udeleževati se razprav strokovnega sveta, glasujejo pa le tedaj, ako zastopajo odsotne delegate. Naloga strokovnega sveta je, dajati Zvezinemu odboru v važnejših vprašanjih, ki niso pridržana obč. zboru, smernice in navodila. — Organizacije naj javijo Zvezinemu tajništvu delegate ozir. namestnike za strokovni svet VSAJ DO 14. DECEMBRA t. l. Do istega dne naj se dostavijo tajništvu k točki 6. dnevnega reda tudi event. ——— pismeni predlogi in nasveti. ———

*

Posebnih vabil na strokovni svet Zveza ne bo razpošiljala.

II.

Razglas.

Iz dnevnikov smo doznali, da se je v Beogradu ustanovil »Prosvetni biro,« ki daje točne in zanesljive informacije, tičoče se raznih personalnih in materijalnih zadev posameznih uradnikov.

Za navadne informacije, n. pr. če je akt protokoliran, ali kaj se je ž njim ukrenilo, računa »Prosvetni biro« 100 din, za večje in obsežnejše posle po pogodbi.

Ničesar nimamo proti »Prosvetnemu biroju« kot ustanovi. — Smatramo pa za dolžnost drž. uprave, da brezhibno vrši vse posle v svojem področju. Ako jih ne vrši, morajo naša centralna organzacija in narodni poslance izposlovati pri ministrstvih, da izmenjajo one uradnike, ki ne izpolnjujejo svojih dolžnosti.

Za sramoto državne administracije moramo smatrati, ako se morajo državni nameščenci posluževati privatnih posredovanj, da pridejo do svojih **zakonitih** pravic. Ako se morda s takšnimi posredovanji reže kruh pravice, ki se po zakonu ne more uveljavljati, je to korupcija. —

Na »Prosvetni biro« — morda je v Beogradu še kaj takih zakotnih pisarnic — smo opozorili Glavni Savez s pismom št. 781-27 z dne 28. oktobra t. l. —

Glavni Savez nas je 11. t. m. prosil za konkretne podatke glede »Prosvetnega biroja«, na kar bo vse potrebno ukrenil.

Ker konkretnih podatkov naša Zveza nima, prosimo p. n. tovariše oziroma organizacije, da nam jih, ako namreč ž njimi razpolagajo, čim preje zaupno sporoče.

Sklepno na obče znanje in ravnanje še zadnji odstavek pisma Glavnega Saveza, ki se glasi:

»Odmah, pak, obavestite sve svoje članstvo, da se ne da zavoditi ponudama ove vrste, nego da se za sve intervencije obraća preko Saveza Glavnom Savezu, koji će i pored ozbiljnih teškoća koje za poslove ove vrste postoje (u prvom redu zbog oskudice personala), u svakom konkretnem slučaju posredovati za brzo i uspešno rešenje.«

Zveza državnih nameščencev za Slovenijo.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1927.

Za odbor:

J. Bekš, t. č. tajnik; **M. Paternoster**, t. č. nač.

Košačan:

Še o korupciji in drugem.

Žalostna povojna krilatica, geslo dobičkarjev in parvenijev, pa strah in stud socialno in materijalno šibkih slojev je »korupcija«. Dobršen del naših državljanov, tudi nekaj vodilnih mož je do dobra uvidelo, da se moramo povspeti ven iz korupcijskega blata in mlakuže. Da, pripravljali smo že zakon o pobijanju korupcije, sklicevale so se ankete, vlagale obtožnice proti ministrom, pa vse je — sladko zaspalo in spi spanje krivičnega. Med tem pa teče državni voz po razdrapanem kolovozu naprej; naše narodno gospodarstvo je radi negotovosti, nesolidnosti in goljufivosti posameznih elementov v strahoviti krizi, državno gospodarstvo pa je totalno zavoženo.

Tako se širi nezaposlenost, beda delavstva in uradništva, državni proračun kaže mesec za mesecem velikanske primanjkljaje, splošna negotovost in bojazen pred bodočnostjo narašča.

Ali se je temu čuditi? Ne. Saj je bila od Velike noči do danes i Narodna skupščina i osrednja vlada brez pravega dela. Glavni vzrok so bile seveda skupščinske volitve. Toda, ali je pričakovati spričo antagonizma in nasprotovanja med skupščinskimi strankami izboljšanja, resnega, smotrenega dela Narodne skupščine in centralne vlade? Težko, težko.

Tako stanje naše notranje politike pa je najboljša voda na korupcijski mlin, najpripravnejša podlaga za neštete umazane afere v našem gospodarskem svetu in v naši — upravi. Naj navedemo nekaj dehtečih cvetk!

70 milijonski francoski narod ima — podobno je v drugih državah — 12 ministrstev, naša mlada, 13 milijonska država pa mora rediti in plačevati 18 ministrov. In to ne radi večje ekspeditivnosti pri delu in vsesplošnega napredka, ampak zgolj iz partizanskih ozirov in radi tega, da vleče čim več ljudi ministrske plače, dnevnice in pristojbine. Ker pa to še ni dovolj, imamo celo ministre brez portfelja. In potem nam kaka visoka glava še kvasi o štedenju v državni upravi, o potrebi redukcije in zmanjšanja prejemkov državnih nameščencev. Spričo vzdrževanja 18 ministrstev in številnih nepotrebnih državnih podtajnikov je tako govoričenje blasfemija. **Zakon o reorganizaciji osrednje uprave, ki mu je namen tudi zmanjšanje ministrstev, je pripravljen že delj časa, toda skupščini še ni bil predložen.** Sicer pa ni izključeno, da prepreči kaka klika sprejem tudi še potem, ko se bo tak zakon že obravnaval. In potem tisto »postopno« odpravljanje odvišnih ministrstev, ko bi mogli in morali število istih znižati v treh tednih na 8 do 10. Kaj je z redukcijo poslanskh dnevnic!?

Res, škandalozne razmere.

Za napravo smodnika rabimo soliter. Ta se proizvaja v tovarni v Hrastniku in ga mora tovarna dobavljati v poljubni množini. In veste, kaj je napravila osrednja vlada pri nekem državnem podjetju? Solitra ni naročila v Hrastniku, ampak iz neke tovarne pri — Hamburgu! Izgovor pri tem je bil, češ da ni hrastniška tovarna dovolj »nacijonalna«. O seveda, delničarji hamburške tvornice pa so pristni Šumadinci! Pravi vzrok za gorenji ukrep pa si lahko mislimo. Gre za prevzemanje blaga v inozemstvu po komisijah proti mastnim dnevnicam in morda tudi za provizijo, saj gre za dobavo v velikih množinah.

In kdaj bo boljše? V notici »Dvoje gorostasnosti z dne 10. febr. 1927 (Našega Glasa) sem zapisal: Po dosedanjih izkušnjah šele takrat, kadar bomo po zakonu o pobijanju korupcije, ki ga moramo čimpreje dobiti, magari z diktaturo, kaznovali in obešali tudi ta-

tove in goljufe na debelo, pa naj bodo to najvišji ali najnižji gospodje. Smrt na vešalih za korupcijske akte, predlaga tudi g. P. R. v članku »Kako dolgo še . . .« (Naš Glas z dne 31 okt. t. l.)

Adventna doba, ko čakamo zlasti mi državni uslužbenci na rešitev iz neznosnega stanja, je že res predolga. O kdaj pride Rešenik z železno voljo in energijo?

Nameravajo resno?

Notranje ministrstvo je objavilo 27. sept. t. l. nastopni proglas: »Predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve sta obrazovala v notranjem ministrstvu komisijo, ki naj izvrši redukcijo v tem resortu in izbere iz osobja vse najboljše tako po šolski kvalifikaciji in znanju kakor po vrednosti upravljanja ter po sposobnosti. Ker se mnogo izpraznjenih mest ne bo zasedlo, zato se bodo v bodoče sprejemale prošnje samo diplomiranih pravnikov, ki se bodo potegovali za službe sreskih poglavarjev, pripravnikov in policijskih uradnikov. Pogoji za sprejem so običajni, kakor diploma, kadrska služba itd.

Tak proglas bi bil v drugih državah nepotreben. Nas le veseli, da so merodajni krogi spregledali in da nameravajo — če ni zopet strankarskih spletk — očistiti uradniške vrste od nekvalificiranih elementov. Če je namera resna, se bo kvaliteta državne administracije znatno dvignila. Čuli smo, da so na jugu naše domovine sreski poglavarji — celo v 3. kategoriji. Vsi pa vemo, kakšno oblast ima okrajni glavar. Partija ga je postavila, za partijo dela, ali: roka roko umiva. Da so v takih okrajih nerednosti, škandali na dnevnem redu, nam ni treba poudarjati. Vsem je še dobro v spominu debata v verifikacijskem odboru, kjer se je prebrala neka imenitna okrožnica, ki je bila razširjena med volilce kot volilni proglas, odnosno kot poziv, osobito na državne nameščence. Prav resno dvomimo in je prav za prav nemogoče, da bi predstojnik vlade ukazal tak proglas. Pač pa je verjetno, da je ta monstrum skrpal sreski poglavar sam kot pristni partijski podrepnik. Take vrste ljudi je treba pognati iz hiše, sicer ti zasmradijo ves dom.

Ali nameravajo resno? Vera se nam malce maje, ko slišimo o pogajanjih za ključ, po katerem si naj obe vladajoči parlamentarni skupini razdelita interesno sfero v političnih oblastvih. Kaj ima vsaka politična stranka kar svojo »garnituro« na tiru, da jo porazdeli pod orla, in vsak trenutek? In: Je li ta garnitura pristna, čista, študirana?

OBLAČILA
tvrdke J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova c. 12
so najboljša in najcenejša.
Državnim nameščencem plačilne olajšave!

J. J.:

Nekaj misli o naši Nabavljalni zadrugi.

Hude čase je preživelo to naše ubogo dete! Dogodki l. 1925, ko je vodstvo čevljarne zakrivilo občuten deficit, so kaj neugodno uplivali na razvoj te naše prepotrebne gospodarske institucije in le naporu novega odbora pod predsedstvom nadupravitelja Lillega se imamo zahvaliti, da Zadruga še danes obstoji, da je pokrita vsa izguba čevljarne iz leta 1925 in **da je Zadruga danes aktivna.** Slednje je ugotovil sam revizor Glavnega Saveza po temeljiti 3mesečni reviziji vsega poslovanja v prodajalni in čevljarni. Velika pa je bila nevarnost, da zadene zadružnike občutna zguba ne le z likvidacijo zadruge, temveč tudi s plačilom obveznosti izvirajočih iz jamstva. Da ni bilo v odboru resnih mož, ki so povsem **brezplačno** opravljali važne posle, bi bile posledice neizogibne. Tako pa so se stare rane prebolele in zadruga more iti nasproti novim, boljšim časom. V dosego tega pa je potrebno, da jo podpremo in da pristopijo novi člani, ki skupno z dosedanjimi krijejo **vse** potrebščine le v **naši** trgovini!

Novi odbor, izpopolnjen po nekaterih odličnih tovariših, nam je zadostno jamstvo, da je Zadruga v pravih rokah. Res je sicer, da se čujejo tudi še zdaj — hvala Bogu vedno bolj redke — pritožbe, da ni v Zadrugi mnogo ceneje kot pri trgovcih, da so katere vrste blaga slabe in da Zadruga ne izplačuje že dolgo nobenih dividend. Pomisliti pa je treba, da se v naši prodajalni ne more **mnogo** ceneje prodajati kakor pri trgovcih, ker moramo jemati blago na kredit in ga istotako, skoraj brez izjeme kreditirati svojim članom. Da ta faktor upliva na cene blaga, je jasno dovolj. Glede kvalitete blaga pa moramo priznati, da se razmere čezdalje bolj boljšajo in da je vedno manj pritožb. In dividenda! Tovariši! Tovarišice! Bodimo veseli, da se je posrečilo Zadrugo v zadnjih dveh letih sanirati in nam ni bilo treba za uvodoma omenjeno malomarnost **doplačevati.** Sedanji odbor je zmanjšal režijske stroške na minimum. Glavne posle opravljata proti malenkostni odškodnini, ki tega imena niti ne zasluži, dva odbornika, kontrola je izredno stroga, tako, da so manipulacije kakor leta 1925 izključene. Ni tedaj nobene nevarnosti za zlorabo zaupanja, ki ga uživata in želita upravni in nadzorni odbor, nasprotno so dani vsi predpogoji za čimvečji razmah. Seveda je pa naša prokleta dolžnost, da podpiramo Nabavljalno zadrugo s pridobivanjem novih članov in kupovanjem pri njej! Vsi na delo za to našo važno gospodarsko institucijo, ki bi se morala ustanoviti, ako bi je še ne bilo, saj je važen regulator cen na našem tržišču!

To so čudaki.

Vsak državni nameščenec v naši državi, posebno pa še vsak nižji uslužbenec je moral že zdavnaj spoznati in priti do lastnega prepričanja, kako izredno potrebno je pri nas, da se vsi državni nameščenci strnemo v močne in disciplinirane stanovske organizacije, kjer ne sme manjkati nobeden stanovski tovariš. Kdor do sedaj še ni spoznal te potrebe ali je iz kateregakoli vzroka noče priznati in podpirati po svoji stanovski dolžnosti, tisti je udarjen z veliko duševno slepoto. Vsako stanovsko društvo dela za blagostanje in pridobitev novih upravičenih pravic in službenih prejemkov vsega stanu in so torej deležni sadu društvenega delovanja vsi pripadniki tistega stanu. Zato pa morajo biti tudi vsi včlanjeni v društvu in kdor ne dela v društvenem vodstvu, naj vsaj redno plačuje malenkostne društvene prispevke, ker nobeno društvo ne more delati in obstati brez denarja. Tudi olika in dobra vzgoja zahtevata, da se stanovski tovariši v društvu spoznavajo in podpirajo med seboj ter s tem tudi na zunaj javno kažejo svojo stanovsko zavednost in zrelost v svojo korist in v kulturno dviganje naroda.

Nelepo je torej, da nekateri državni nameščenci še sedaj niso vpisani v svojih stanovskih društvih. V ta namen nočejo žrtvovati malih denarnih prispevkov za članarino in si mislijo: »Saj moramo tudi mi dobivati vse kakor drugi, če smo v društvu vpisani ali ne.« Ožigosati je treba tistega, kateri se v sili in potrebi obrača na društvo za pomoč in ki po opravljenem delu pozvan, naj stori svojo stanovsko dolžnost, da plača članarino, zanerga, češ, dajte mi mir, saj še član nisem!

Tak žalosten slučaj se je pripetil te dni »Društvu davčnih izvrševalcev v Ljubljani«. Davčni izrševalec Franc Tavčar v Kostanjevici je vstopil kot tak pri davčnem uradu v državno službo, a prej je bil več let orožnik. Zaradi nevštetja orožniških let je začel pisariti društvenemu vodstvu in ga prosil, da posreduje pri tukajšnji finančni delegaciji in tam poizve, kaj naj stori, da se mu vštejejo v novo službo tudi orožniška leta. Društveno vodstvo je storilo zanj pri delegaciji vse potrebne korake ter mu poročalo. Pri delegaciji je bil društveni predsednik v tej zadevi trikrat in tajnik dvakrat. Zdaj je stvar pri ministrstvu v Beogradu, kjer se končno reši.

Vsako stanovsko društvo dela v prvi vrsti za skupne stanovske koriti, a v nujnih in težavnih slučajih posreduje na merodajnih mestih tudi za posamezne člane. Naše društvo je storilo v tem Tavčarjevem slučaju pa celo več kakor svojo

---

August Strindberg:

Nadomestilo.

Na univerzi je bil nekoč svetal vzor in nihče ni dvomil, da bo še nekaj posebnega iz njega. Toda medtem je moral oditi kot pravni praktikant v Stockholm in si poiskati službo. Doktorsko disertacijo je odložil.

Bil je zelo častihlepen, pa brez premoženja. Zato je sklenil, da si poišče bogato in ugledno ženo. V Upsali in pozneje v Stockholmu so ga videli vedno v najboljši družbi. Kot starejši dijak se je v Upsali vselej pobratil z novodošlimi plemenitaši, in ti so se zavoljo znanja s starejšim tovarišem čutili počaščene. Bila so to »koristna« prijateljstva, ki jih je tako sklepal, kajti vsako poletje nato je prebil na gradovih pri starših svojih prijateljev.

Tu je bilo zanj pravo lovišče. Imel je velik družaben talent, igral klavir, pel, znal zabavati dame in radi so ga sprejemali. Njegova obleka je pričala o večji eleganci, nego so mu jo dovoljevala njegova sredstva; toda nikdar si ni izposojal denarja od plemičev ali prijateljev. Kupil je celó dve ničvredni delnici in nikoli ni pozabil pripovedovati, da gre na delničarsko zborovanje.

Dve poletji je dvoril žlahtni gospodični, ki je imela nekaj zemljišč, in govorili so že o dobrih izgledih, ko je nenadoma izginil z obzorja imenitnikov in so zaročil s siromašnim dekletom, čigar oče je bil sodar, ki ni imel nobene zemljiške posesti.

Prijatelji niso razumeli, zakaj si je sam zastavil pot. On, ki je bil vse tako lepo napeljal, on, ki bi bil moral samo še požreti že nabodeni grižljaj! Da, sam ni razumel, kako mu je brhko dekle, katero je enkrat samkrat videl na nekem parniku, moglo prekrižati dolgoletne načrte. Bil je začaran, bil je obseden! Povpraševal je svoje prijatelje, če se jim zdi ona lepa. To se jim, po pravici povedano, ni zdelo.

Ampak inteligentna je! Samó njene oči poglejte! Kako govoré! — Toda prijatelji niso opazili ničesar in slišali še manj, kajti dekle ni nikdar spregovorilo.

Vsak večer je bil pri starem sodarju, ki je bil, sam vrag vedi!, pameten mož. Na kolenih je klečal, kar ga je spominjalo na poletne dvorce, in držal prejo v povesmih; pel ji je, igral, pripovedoval o gledališču in o verskih vprašanjih in bral v njenih očeh vselej pritrdilen odgovor. Zlagal je celó stihe nanjo in položil ji je k nogam svoje častihlepne načrte, da, celó svojo doktorsko disertacijo. Nato se je oženil.

Sodar se je pri poroki napil in klatil dekletom razne nespodobnosti, toda zet je v obnašanju starega našel toliko prirodne ljubeznivosti, da ga je še vspodbujal, naj nadaljuje, mesto, da bi ga pripravil k molčanju. Dobro mu je délo, da je bil med temi preprostimi ljudmi tak, kakršen je bil.

— »To je ljubezen!«, so govorili prijatelji, »pa je vendar čudovita ta ljubezen!«

Bila sta torej poročena. Mesec, dva. Bil je tako srečen!

Zvečer sta sedela sama in pel je »Nordanske rože«. To je bila njena najljubša pesem. Govoril je o gledališču in o verskih vprašanjih, in ona je sedela poleg njega in zvesto poslušala. Toda nikdar ni rekla ničesar, temveč vedno je bila istega mnenja kot on in kvačkala je prtičke.

V tretjem mesecu je po stari navadi spet hodil po kosilu spat. Žena je hotela sedeti poleg njega, ker ni mogla biti sama; toda to ga je motilo, kajti čutil je silno potrebo, da bi bil sam s svojimi mislimi.

Opoldne mu je žena včasih šla naproti; tedaj je bila ponosna, ko se je ločil od tovarišev in

dolžnost; toda čudežev seveda ne more delati kakor nobeno drugo društvo ne. Društveni predsednik je nato Tavčarju pisal, naj stori tudi on svojo stanovsko dolžnost napram društvu in naj takoj poravna zaostalo članarino. Naravno, da ga je smatral za člana, er so edino člani upravičeni zahtevati od društva pomoči in podpore.

Namesto članarine je društvo dobilo od Tavčarja to-le pismo z dne 7. 11. t. l.: »Dopisnico od 22. 10. prejel. Čudno se mi zdi, da se me tirja za članarino, ko nisem niti včlanjen pri društvu in se nisem do sedaj še nikdar izjavil, da naj se me včlani. Tudi sedaj se ne izjavim za včlanjenje, ker se jaz moram sam boriti za svoj obstoj in vem, da mi v moji zadevi društvo ne more nič pomagati. Končno prosim, da se me dalje ne tirja več, ker nisem do sedaj društvu še ničesar dolžan, saj nisem sedaj nikakšen društveni član. Pozdrav« . . .

Nadaljno sodbo o tem čudnem možakarju naj si cenjeni čitatelj sam naredi, ako tu končno še omenimo, da se je on poročil z ovdovelo posestnico in se torej ne more izgovarjati s pomanjkanjem. F. R.

Priporoča se

konfekcijska in modna trgovina

Fran Lukič

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 9

Vestnik.

Tovariši! Berite »Poziv in prošnjo« v štev. 31 »Našega Glasa« in javite se takoj kot nabiralci novih naročnikov, da Vam pošljemo nabiralne pole.

Prošnje za naknadno administrativno uračunanje vojaškega službovanja. Ministrstvo financ v zadnjem času dosledno odbija vse prošnje za administrativno uračunavanje vojaškega službovanja pred vstopom v civilno državno službo za osnovno plačo in pokojnino, kolikor se to uračunavanje ni že zgodilo ob splošni prevedbi odnosno naknadno na podlagi razsodbe Drž. sveta. Tako je generalna direkcija drž. računovodsva v več konkretnih primerih n. pr. pod štev. DR 128.487 od 22. oktobra 1927 odločila, da se prošnji za naknadno administrativno uračunavanje vojaškega službovanja pred vstopom v civilno drž. službo ne more ugoditi, ker je prosilec v šmislu čl. 228 uradniškega zakona imel pravico tožbe na Državni svet tekom 30 dni po prejemu razvrstitvenega dekreta, iz katerega je moral razvideti točno čas, ki se mu prizna za napredovanje in pokojnino, odnosno, ki jim se ne prizna, pa bi lahko vložil tožbo na Drž. svet. Radi tega ne more po preteku 2 ali 4 let zahtevati, da mu se prizna čas, ki ga je prebil v vojaški službi«. Uslužbenci fin. stroke naj torej ne vlagajo več takih prošenj. Razglas del. min fin. Ljubljana št. 474 pr—1927.

Iz Nemčije. Nemški uradniki so zelo delavni v svojih organizacijah. Škoda le, da so z ozirom na posebne politične razmere, ki so se razvile po Vojni, razdeljeni v dva velika tabora, v dve Zvezi. Ena Zveza se imenuje Nemška uradniška zveza, ki je številno jačja, a nacijonalistična, vsled česar ni zasotopana v uradniški internacijonali; druga zveza je pa Splošna nemška uradniška zveza (Algemeiner Deutscher Beamtenbund), številno šibkejša, v njej so združeni vsi napredni, demokratični elementi, ki je pa najkrepkejša opora uradniški internacijonali. Le-ta poslednja Zveza je imela od 12. do 14. sept. letos svoj kongres v Berlinu. Torej tik pred kongresom mednarodne uradniške zveze v Nürnbergu v dneh 17. do 20. septembra 1927. V Berlin so bile povabljene vse evropske uradniške Zveze. Tudi naš Gl. Savez je bil povabljen v Berlin. Za ta kongres je bil delegiran tajnik Gl. S. dr. Djordjević, ki je bil sprejet nad vse ljubeznivo. Splošna n. m. zveza (ADBB) je pravzaprav nova organizacija, kajti to je bil od postanka dalje še-le njen drugi kongres. Vseh članov je več kot 150.000. Veliki so uspehi te organizacije tako v gmotnem kot moralnem oziru za njeno članstvo. Ogromna je zasluga njenega delavnega in izredno nadarjenega predsednika Falkenberga, ministerijalnega svetnika. Ta kongres je bil sklican v najbolj ugodnem času, tj. takoj po novi regulaciji uradniških plač. Novi poboljški so zelo občutni in baš te Zveze največja zasluga je, da so državni nameščenci v Nemčiji odrezali tako dobro. Novi prejemki se sučejo od 3500 do 13.000 mark, a brez doklad za stanovanje in draginjskih. Če prištejemo še te doklade, moramo konstatirati, **da so se službeni prejemki nemških drugov povečali za skoro 50 od sto!** Naj navedemo samo konkreten primer: Ministerijalni svetnik v Nemčiji je po činu enak našim načelnikom v ministrstvih. Nemški kolega prejema mesečno 1300 do 1350 mark. Preračunjeno po kurzu znaša to 20.000 Din. Po indeksu cen kakor korektivu, ker je draginja v Nemčiji večja, bi odgovarjala plača našim 15.000 Din; toliko pa ne prejema pri nas noben aktiven uradnik! — Ves kongres je bil ena sama impozantna manifesticija reda, discipline in sploh popolne organizacije. In če tudi so vsa ta svojstva izrazita last nemškega naroda, vendar je pa nedvomno mnogo pripomogla tudi regulacija plač, ta doseženi uspeh in samozavest do tako sijajnega nastopa. Ta okolnost je bila tudi povod, da se je pečal kongres s problemi, ki se ne tičejo organizacij neposredno. Med drugimi predavanji je bil na vrsti tudi problem o upravni reformi v Nemčiji. In baš to predavanje je bilo zelo instruktivno za vse udeležence, saj je osvetil v podrobnem enega najtežjih problemov.

Napredovanje v politični in finančni upravi. Naš list je že enkrat grajal, da je v tem oziru zapostavljen zlasti slovenski politični in finančni uradnik. Apelirali smo na svoje predstojnike in organizacije. Uspeha ne vidimo nobenega. V vseh drugih upravnih panogah se vrše še kaka napredovanja, v politični in finančni stroki pa vlada že skoro eno leto — glede napredovanja — grobna tišina. Poklicani, storite svojo dolžnost na podlagi predpisov službene pragmatike (člen 57) in obstoječih razmer! Kako točno napredujejo n. pr. profesorji, tudi deloma sodniki in drugi! Kdo nosi pri nas krivdo za tako žalibog postopanje? Upravičeno se nekdo pritožuje v tem oziru v znanem ljubljanskem dnevniku. Torej: cavenant consules!

Odpust iz državne službe ob 21. letu, če ni zadostil vojaški dolžnosti. Glavna kontrola se je pri ministrskem svetu pritožila, da se v državno službo sprejemajo dijaki, ki so dovršili 21. leto starosti, a niso zadostili svoji vojaški dolžnosti, ker jim je bil kadrovski rok odložen na poznejši čas. To nasprotuje členu 122. ustave in členu 4. zakona o državnem prometnem osobju. Vsi šefi železniških službenih edinic so vsled tega dobili nalog, da odpuste iz službe vse one, ki so sicer dovršili 21. leto starosti, niso pa zadostili svoji vojaški dolžnosti ter da v bodoče takih oseb nikakor ne sprejemajo v službo. Pod zadoščenjem vojaških dolžnosti se razume odsluženje kadrovskega roka, osvobojenje od vojaške službe ali pa proglašenje nesposobnosti za vojaško službo.

Akademija znanosti in umetnosti se nastane v Narodnem domu. Vsa nacijonalna in kulturna društva so razposlala lično propagandno brošurico med vse sloje, s katero prosijo moralne in materijalne podpore, da se bo zamogla namestitev umetnin v Nar. domu izvršiti dostojno in po objavljenem načrtu.

»Gruda«, mesečnik za ljudsko prosveto, okt. številka je izšla. Naroča se v Ljubljani, Škofja ul. št. 8. Celoletno stane 30 Din.

Pletenine,

damsko in moško perilo,

rokavice, nogavice, kravate, naramnice, čepice, dežniki, damske torbice, listnice itd. si nabavite po najsolidneji ceni pri

P. Šterk naslednik **Miloš Karničnik**

Ljubljana, Stari trg 18.

Hektografični, kopirni, računski in povoščeni zvitki 2

za registrirne blagajne in računske stroje, barve, matrice in specijalni papir za razmnoževanje, barvni trakovi PICO in BRACO ter ogljeni papir.

LUD. BARAGA,

LJUBLJANA, Selenburgova ulica 6, I.

Iz Španije. Vlada razmišlja o načinu, kako bi znatno število umirovljenih častnikov zaprosila v državni administrtivni službi. Pred kratkim se je namreč izvršila velika redukcija častnikov, ki so bili odvišni. Sklenjeno je, da imajo taki častniki prvenstveno pravico do vseh izpraznjenih uradniških mest. Bivši artilerijski in inženjerski častniki se bodo zaprosili v tehniških državnih podjetjih. Vlada namerava na ta način razbremeniti državne finance, kajti umirovljeni častniki prejemajo še vedno svoje polne službene prejemke. Pri nameščanju v administrativni službi se bo

---

prišel k njej. Zmagoslavno ga je peljala domov; bil je njen.

V četrtem mesecu je začutil utrujenost, kadar je bilo treba peti »Nordanske rože«. Zazdelo se mu je, da je to prazna slama. In vzel je knjigo v roke in molče sta sedela drug ob drugem.

Nekega večera je moral na nekakšno razpravo, kateri je sledila pojedina. To je bilo prvič, da je šel zvečer z doma. Žena naj bi povabila prijateljico k sebi in šla rano spat, kajti prišel bo najbrž šele pozno domov.

Prijateljica je prišla in je odšla ob devetih. Žena se je vsedla v sprejemnico in čakala, ker ni hotela iti prej v posteljo, predno ne pride on. Bila je preveč nemirna, da bi bila mogla spati.

In tako je torej sedela sama v stanovanju. Kaj naj počne? Služkinja je odšla spat, in postalo je čisto tiho v hiši. Stenska ura je nihala in nihala. Toda bilo je šele deset, ko je vsa trudna odložila kvačkanje. Hodila je gori in doli, prestavljala vse mogoče in postajala nervozna. Tako je torej, če je človek omožen! Iztrgajo te iz vsakdanje okolice in te posade v troje pustih sob, kjer pričakuješ, kdaj se mož napol pijan vrne domov.

Toda ne, saj jo ljubi in saj ga je posli sililo, da prebije večer izven doma! Če tega ne razume, je pa nespametnica. — Ampak, ali jo res še ljubi? Ali se ni branil pred nekaj dnevi, da bi ji držal streno prediva, kar je vendar sicer tako rad delal?! Preje, ko še nista bila poročena?! Ali je ni včeraj sprejel z nezadovoljstvom na obrazu, ko ga je prišla čakat? In če že ima nocoj posle, mu vendar ni treba biti tudi pri večerji!

Bilo je šele polenajstih, ko je vse to do kraja premislila. Čudila se je, da se ni že prej domislila teh reči. In nato je te mračne misli zvrstila med seboj in pustila, da so šle še enkrat mimo nje. Toda to pot so postale že jačje. Sedaj je le poredkoma govoril z njo! Pel ni več in klavirja se ni več dotaknil! Lagal je, ko je rekel, da opoldne spi, kajti ležal je tam in bral francoske romane.

Nalagal jo je!

Šele pol dvanajstih je bilo. Tišina je bila prav neprijetna. Odprla je oknice in pogledala na cesto. Spodaj sta stala dva gospoda in govorila z dvema ženščinama. Da, taki so moški! In če pomislim, da tudi on morda . . .! Nato je zaihtela.

Zaprla je okna in prižgala visečo svetilko v spalnici. »Človek naj vidi, kaj dela«, je rekel ob intimni priliki. Še je bilo vse tako gladko, tako lepo. Zelena odeja je ležala podobna svežemu travniku, in bele blazine so počivale kot mačice na travi, položčeni umivalnik se je svetil, zrcalo še ni imelo tistih grdih madežev, ki jih dobi od vodnih kapljic, in srebro na ščetki, škatljici za lepotilo, na zobni ščetki, vse je bilo še sveže in svetlo. Njene copatice so ležale še tako nove pred posteljo, kot da niso bile še nikdar pohojene. Vse je bilo še neobrabljeno. In vendar je bilo že staro. Poznala je vse njegove pesmi, vse njegove salonske komade za klavir, vse njegove rečenice, vse njegove misli. Natančno je vedela, kaj bo rekel, ko se opoldne vsede za mizo, vse, kar je govoril, če sta bila zvečer sama doma.

Vse to ji je bilo tako vsakdanje, naveličala se je že tega. Ga li sploh ljubi? O, seveda! Gotovo ga ljubi. Toda ali je to vse, so to njene mladostne sanje? To naj bi bilo njeno življenje? Da, Ampak saj pač dobita otroke. Da, toda doslej še ni nobenih znakov za to. Pa če vendar!? Potem ne bo več sama, potem bo lahko šel, kolikorkrat bo le hotel, kajti potem bo imela nekoga, s komur bo lahko govorila, s komur se bo mogla ukvarjati. Morda ravno otrok manjka. Morda ima pa zakon vendar le še kak drug namen, razen tega, da ima mož ljubico, ki mu je radi njegovega denarja dana v nemoteno last. O da! Toda kljub temu bi jo moral ljubiti, a on je ne ljubi. — In tedaj je zaplakala.

(Konec prih.)

častnikom izplačevala samo razlika med mirovnino in med plačo civilnih uradnikov.

Iz Poljske. Pred kratkim je neka deputacija eksekutivnega odbora drž. uslužbencev posetila podpredsednika vlade, g. Bartela in mu predložila celo vrsto svojih zahtev. Ker je odpustila vlada v decembru lani zbog proračunskega ravnotežja zelo mnogo drž. uslužbencev, je zahtevala delegacija, da se nakloni odpuščenim uslužbencem odškodnina, ozir. odpravnina v višini enomesečne polne plače. Potem je zahtevala, da se vsem ostalim povišajo draginjske doklade za 30% in ne samo za 10%, kakor je odredila vlada. Povišanje so utemeljevali s padcem zlota. Podpredsednik vlade je opozoril deputacijo na finančne težkoče države; namignil je, da ni dosti upanja na kakšno poboljšanje plač. Obljubil pa je, da bo za odškodnino izdelal načrt zakona o upokojencih.

Nov tečaj za pripravnike finančne kontrole se vrši letos v Skopiju. Traja dva meseca.

C. J. Hamann, Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenjska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Najboljši šivalni stroji in kolesa znamk **Gritzner in Adler** ter švicarski pletilni stroji „Dubied“ za rodbino, obrt in industrijo

Josipa Petelinca Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko Telefon 913 Na malo

Obiščite novo urejeni oddelek za **gospode**

Trpežno blago

Najnižje cene

Modna trgovina za dame in gospode

A. Šinkovec nasl. **K. Soss**

Ljubljana, Mestni trg 18, 19.

Tovariši! Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu“.

Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Obdržite v spominu da je najbogatejša izbera svile, modnih gumbov, trakov, čipk, okraskov, nogavic, rokavic, kravat, ovratnikov, robčkov in sploh vseh potrebščin za izpopolnitev damske in moške toalete v **modni trgovini**

T. EGER, Ljubljana, Sv. Petra c. 2

Fran Iglič krojaški atelje LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 28

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) **ob vodi**

Priporoča **potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje,** modno blago, **pletenine,** žepne robce, **ščetke,** sukance, **toaletno blago.**

Na veliko! Telefon 913 **Na malo!**

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese — **špecerija**

Solidna postrežba, zmerne cene.

Ivan Perdan nasledniki, Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Glavni založnik Ciril in Metodovih vžigalic.

Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Razširjajte „Naš Glas“!

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

Cenejše kot pri razprodajah

se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor

Glavni trg štev. 17.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D

najmodernejše konštrukcije.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

Velika zaloga! Največja izbira!

Vse

šolske, pisarniške in tehnične potrebščine

priporoča po najnižjih cenah trgovina s papirjem in pisarniškimi potrebščinami

Iv. Bonač

Ljubljana — Šelenburgova ulica.

Ustanovljena l. 1889

Telefon štev. 2.016

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

LJUBLJANA

Prešernova ulica

Stanje vloženega denarja nad 277 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 1.108 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. !!

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Izdaja Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani